

2015-11-18

Dnr
LKS 2015-449

LYSEKILS KOMMUN REGISTRATUREN 2015 -12- 14			
Ar	Dnr	Dpl.	Handl.

REGERINGSKANSLIET Näringsdepartementet Registratören	
Ink	2015 -12- 16
Till-	Dnr N2015/05104/DL

Kommunstyrelseförvaltningen

Leif Schöndell, 0523 – 61 31 01

leif.schondell@lysekil.se

Yttrande över "Avgifter i livsmedelskontrollen – förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering"

Sammanfattning

Lysekils kommun har av näringsdepartementet fått möjlighet att yttra sig i ärendet "Avgifter i livsmedelskontrollen – förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering" (Dnr: N2015-5104-DL).

Lysekils kommun har remitterat ärendet till miljönämnden i mellersta Bohuslän för yttrande.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna miljönämnden i mellersta Bohuslän yttrande som sitt eget och överlämna till näringsdepartementet.

Ärendet

Föreliggande rapport som har tagits fram av statskontoret efter ett uppdrag från regeringen. Rapporten överlämnades till regeringen juni 2015. Lysekils kommun har fått en inbjudan att lämna synpunkter om "Avgifter i livsmedelskontrollen – förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering" som ska vara näringsdepartementet tillhanda senast 18 januari 2016.

Flera rapporter och granskningar har påtalat att det även finns brister i den kommunala hanteringen av avgifter för livsmedelskontrollen, huvudsakligen att nödvändig kontroll inte utförs, att kontrollavgifternas storlek varierar samt att avgiftsmodellen brister i begriplighet och legitimitet.

 Leif Schöndell

Kommunchef

Bilaga/bilagor

Remiss Avgifter i livsmedelskontrollen – förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering 2015-09-22

Yttrande från miljönämnden i mellersta Bohuslän 2015-10-21

Beslutet skickas till

Näringsdepartementet

MN § 48**Dnr MimB 2015/1380****Remiss – Rapport "Avgifter i livsmedelskontrollen – Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering" (SOU 2015:17).**

Miljönämnden i mellersta Bohuslän har erhållit rubricerad remiss från Lysekils kommun, som formell inbjuden remissinstans från Näringslivsdepartementet.

Flera rapporter och granskningar har påtalat att det även finns brister i den kommunala hanteringen av avgifter för livsmedelskontrollen, huvudsakligen att nödvändig kontroll inte utförs, att kontrollavgifternas storlek varierar samt att avgiftsmodellen brister i begriplighet och legitimitet. Mot denna bakgrund, samt att livsmedelsföretagen ska kunna konkurrera på lika villkor har regeringen sett ett behov av att utvärdera finansieringen av den offentliga livsmedelskontrollen. Detta är syftet med föreliggande utredning.

Beslutsunderlag

Miljöchefens tjänsteutlåtande 2015-10-08

Miljönämnden i mellersta Bohusläns beslut

Miljönämnden i mellersta Bohuslän beslutar att lämna yttrande enligt tjänsteskrivelsen daterad 2015-10-08.

Skickas till

Lysekils kommun
Kommunstyrelsen i Sotenäs och Munkedals kommuner för kännedom.

Miljö- och byggförvaltningen

Per Olsson

0523-664018, per.olsson@sotenas.se

Remiss – Rapport "Avgifter i livsmedelskontrollen – Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering" (SOU 2015:17).**Beskrivning av ärendet**

Miljönämnden i mellersta Bohuslän har erhållit rubricerad remiss från Lysekils kommun, som formell inbjuden remissinstans från Näringslivsdepartementet.

Flera rapporter och granskningar har påtalat att det även finns brister i den kommunala hanteringen av avgifter för livsmedelskontrollen, huvudsakligen att nödvändig kontroll inte utförs, att kontrollavgifternas storlek varierar samt att avgiftsmodellen brister i begriplighet och legitimitet. Mot denna bakgrund, samt att livsmedelsföretagen ska kunna konkurrera på lika villkor har regeringen sett ett behov av att utvärdera finansieringen av den offentliga livsmedelskontrollen. Detta är syftet med föreliggande utredning.

I rapporten identifieras problem bl.a. med:

- Riskklassningsmodellen är inte transparent och svår att förklara. Den direkta kopplingen mellan riskklass och antalet kontrolltimmar medför att verksamheterna fokuserar på kontrolltiden istället för kvalitet. Timjustering utifrån hur företagen sköter sig (erfarenhetsmodulen) tillämpas dåligt.
- Kommunerna utför inte nödvändiga kontroller med kontrollskuld som följd, främst på grund av resursbrist som beror på hur avgifterna hanteras samt personalbrist.
- Det finns stora variationer av timtaxa, som dels beräknas på olika sätt och dels bestäms av politiska skäl. Det medför att full kostnadstäckning inte alltid uppnås samt att det finns variationer i vilka kostnader som avgiften täcker
- Det tas även upp effekter av debiteringssätt, utifrån förskottsdebitering av årsavgifterna samt att extra offentlig kontroll inte debiteras tillräckligt.

Det föreslås flera åtgärder som berör kommunerna och huvudsakligen utgörs av:

- En reviderad riskklassningsmodell där tillsynstiden i timmar nedtonas och fokuseras istället på antalet besök. En översyn av riskerna och riskfaktorernas viktning föreslås samt en utvidgning av modellen för att bättre tillvarata erfarenheter och övrig relevant information.
- Statskontoret anser att en modell med efterhandsbetalning är att föredra och att endast utförd kontroll ska debiteras. En ändring i "Förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter" (2006:1166) ska möjliggöra för kontrollmyndigheter att ta ut avgiften efter utförd kontroll. Efterhandsbetalning utförs bl.a. i andra nordiska länder, t.ex. i Finland där det 2015 planeras att avgiften tas ut som dels en mindre fast avgift samt dels en avgift för kontrollbesöket (jfr. även Rättviks kommun).
- Åstadkomma bättre förutsättningar för samverkan mellan kommuner, gäller särskilt de mindre. Livsmedelsverket och länsstyrelserna bör få i uppdrag att verka för detta samt följa upp hur kommunerna använder sig av möjligheten.

- Ett tydligare och kraftfullare Livsmedelsverk med ökad nyttjande av föreskriftsrätten. Möjlighet finns också att via lagstiftningsinstrumentet kräva att erforderlig kompetens och resurser finns.

Rapportens sammanfattning bifogas i bilaga 1.

Miljönämnden önskar att framföra följande:

- Vad gäller en revidering av riskklassificeringsmodellen mot mera individuell bedömning ställer större krav på kontrollmyndigheternas kompetens och system för erfarenhetsåterföring. Detta ökar kraven på samverkan särskilt för de mindre kommunerna. I övrigt stödjer nämnden förslaget.
- Vidare ställer sig miljönämnden bakom utredningens förslag att möjliggöra alternativ debitering av årsavgifterna genom ändring i förordningen (2006:1166). Miljönämnden ansluter till Livsmedelsverkets tolkning av nuvarande § 5 i förordningen att debitering av de fasta årsavgifterna ska ske vid årets början, dvs. förskottsbetalning av den kontrollen som ska ske under året. Kommunerna får genom ändringen då möjlighet att själva välja när debitering ska ske, utifrån deras egna förutsättningar och vilja. En debitering i efterhand, endast av den kontroll som har utförts strider också emot denna bestämmelse då avgiften ska "betalas genom ett helt avgiftsbelopp fr.o.m. det kalenderår då verksamheten påbörjades". En ändring av lagrummet krävs således för att dels möjliggöra debitering i efterhand samt dels endast för utförd kontroll.
- Nämnden håller med utredningen att det är olyckligt att erforderlig kontroll inte utförs under året, som verksamhetsutövare har betalat tidigare. En kontrollskuld uppstår då, som ofta är mycket svårt att ta igen genom att extra kontrolltimmar ska utföras. Om förskottsdebitering önskas att tillämpas (se skäl nedan), kan ett alternativ till generell efterhandsdebitering vara att återbetalning sker till de verksamheter som inte har fått eller som bedöms inte kommer att erhålla kontroll under året eller kommande år. Ändringen av lagrummet bör därför även innefatta återbetalningsmöjlighet, så att olika alternativ finns.
- Olika kommuner har olika förutsättningar för livsmedelskontrollen. En stor nackdel med efterhandsdebitering åskådliggörs här: I kommuner med stor säsongsvariation (såsom t.ex. nämndens egna kommuner Sotenäs och Lysekils kommuner) återfinns ett förhållandevis stort antal tillfälliga mindre livsmedelsverksamheter, där företag och ägare skiftar och upphör under året. Nämnden har egna erfarenheter av efterdebitering, då vårt krånglande verksamhetsstyrningssystem 2015 fördröjde debitering av årsavgifterna till augusti månad. Effekten av detta blev fakturakreditering för ett stort antal verksamheter som hade upphört och att ytterligare ett antal av dessa verksamhetsutövare klagade på och även överklagade debitering, trots att kontroll av deras verksamhet hade utförts. Detta medför minskade intäkter och extraarbete samtidigt som det kan vara svårt att förstå för en verksamhetsutövare. Som alternativ till en samlad efterhandsbetalning i slutet av året finns följande två sätt, där miljönämnden förordar det förstnämnda:
 - Ha kvar förskottsdebitering för främst sommarverksamheter och de branscher som har mycket omregistreringar (dvs. verksamheter som avslutas). Skälet är att dels slippa kreditförluster, dels att verksamheter då tidigt kan signalera att verksamheten ska upphöra. Möjligheten att kunna skilja på betalningsform beroende på bransch etc. bör klarläggas.

- Debitering sker enskilt i samband med att kontrollen utförs (motsvarande timdebitering). Fördelen då är att ovanstående problem med krediteringar undviks, men medför tyvärr också ett stort administrativt extraarbete för faktureringen.
- Vid fast återkommande tillsyn har kommunen kostnader oavsett om all kontroll utförs. Om efterhandsdebitering ska tillämpas bör möjlighet finnas att ta ut en särskild grundavgift för de administrativa kostnaderna (som i Finland). Kommunen ska själv bestämma tidpunkt när denna tas ut.
- Vid efterhandsdebitering bör man utgå ifrån den förenklade riskklassningsmodellen som redovisas i rapporten.
- Nämnden välkomnar ett ökat stöd och kontroll från Livsmedelsverk och länsstyrelse. Speciellt för små kommuner bör en ökad påtryckning för samverkan öka motiveringen för kommunerna.

Sammanfattningsvis stödjer miljönämnden föreliggande förslag i rapporten med utökade debiteringsalternativ, men det är viktigt att varje enskild kommun har möjlighet att själv välja den modell som passar bäst.

Förslag till beslut

Miljönämnden i mellersta Bohuslän beslutar att lämna yttrande enligt tjänsteskrivelsen.

Bilaga/Bilagor

Bilaga 1: Remiss enligt rubr. – sammanfattning av remiss

Beslutet skickas till

Lysekils kommun

Kommunstyrelsen i Sotenäs och Munkedals kommuner för kännedom.

Bo Hallgren
Förvaltningschef

Per Olsson
Miljöchef

§ 167

**YTTRANDE ÖVER "AVGIFTER I LIVSMEDELSKONTROLLEN –
FÖRSLAG PÅ EN MER EFFEKTIV AVGIFTSFINANSIERING**

Dnr: LKS 2015-449

Föreliggande rapport har tagits fram av Statskontoret efter ett uppdrag från regeringen. Rapporten överlämnades till regeringen juni 2015. Lysekils kommun har fått en inbjudan att lämna synpunkter om "Avgifter i livsmedelskontrollen – förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering" som ska vara näringsdepartementet tillhanda senast 18 januari 2016.

Flera rapporter och granskningar har påtalat att det även finns brister i den kommunala hanteringen av avgifter för livsmedelskontrollen, huvudsakligen att nödvändig kontroll inte utförs, att kontrollavgifternas storlek varierar samt att avgiftsmodellen brister i begriplighet och legitimitet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2015-11-18, med bilagor.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna miljönämnden i mellersta Bohusläns yttrande som sitt eget och överlämna till näringsdepartementet.

Beslutet skickas till

Näringsdepartementet (inkl. yttrande)
Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Justerare:

Utdragsbestyrkande:

